

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 8/11

Luksemburg, 17 lutego 2011 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-120/10
European Air Transport SA / Collège d'Environnement de la Région de
Bruxelles-Capitale i Région de Bruxelles-Capitale

Zdaniem rzecznika generalnego Pedra Cruza Villalóna, państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy stanowiące podstawę do wymierzania kar za przekraczanie na obszarach sąsiadujących z portami lotniczymi maksymalnych poziomów hałasu mierzonych na powierzchni ziemi

Przyjęcie tego rodzaju przepisów jest uzasadnione ochroną praw podstawowych, a w szczególności – prawa podstawowego do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu oraz prawa do ochrony środowiska

Mając na celu walkę z nadmiernym hałasem w portach lotniczych Unii Europejskiej, dyrektywa 2002/30¹ reguluje kwestie wprowadzania i skutków tzw. „ograniczeń działalności”. Określając przypadki, w których możliwe jest przyjęcie takich ograniczeń działalności, dyrektywa 2002/30 przyjmuje kryterium przekraczania określonych maksymalnych poziomów hałasu mierzonych u źródła (czyli w samolocie), a nie – na powierzchni ziemi.

Port lotniczy Bruksela-Zaventem znajduje się na terytorium regionu Flandrii, aczkolwiek loty dokonywane w ramach tego portu odbywają się również na bardzo niskiej wysokości nad regionem stołecznym Brukselą. W dniu 27 maja 1999 r. rada regionu stołecznego Brukseli przyjęła uregulowanie ustalające wartości maksymalne hałasu, jaki mogą powodować przelatujące nad tym regionem samoloty. Uregulowanie to ustanawia między innymi wartości graniczne hałasu, począwszy od których przelot samolotu może stanowić podstawę nałożenia grzywny. Wysokość grzywny ustala się na podstawie różnego rodzaju kryteriów, do których należy m.in. poziom hałasu mierzony w decybelach na powierzchni ziemi, a nie u źródła.

European Air Transport (EAT) jest należącą do grupy DHL spółką wykonującą loty transportowe, których miejscem odlotu, przylotu, bądź międzylądowania jest port lotniczy Bruksela-Zaventem.

W dniu 19 października 2007 r. Institut Bruxellois de Gestion de l'Environnement (brukselski instytut zarządzania środowiskiem, będący organem administracji regionalnej właściwym w sprawach nadzoru wykonywania przepisów w zakresie ochrony środowiska) nałożył na EAT grzywnę w wysokości 56 113 EUR za naruszenia uregulowania regionalnego z dnia 27 maja 1999 r. Dokładnie rzecz ujmując, zarzucono EAT, że jej samoloty emitowały w godzinach nocnych hałas, którego poziomy przekraczały wartości określone w ww. uregulowaniu. EAT zaskarżyła tę decyzję podnosząc, że przepis regionalny będący podstawą zarzucanych jej naruszeń jest sprzeczny z prawem, ponieważ wykorzystuje on jako kryterium pomiaru hałasu jego poziom na powierzchni ziemi, a nie – u źródła.

W tych okolicznościach belgijska Rada Stanu (Conseil d'État), której zadaniem jest rozstrzygnięcie tego sporu, postanowiła skierować do Trybunału Sprawiedliwości pytanie prejudycjalne. Sąd belgijski zwrócił się do Trybunału o zajęcie stanowiska w przedmiocie zgodności z dyrektywą 2002/30 brukselskiego przepisu regionalnego ustanawiającego kary za powodowanie nadmiernego hałasu przez samoloty korzystające z portu lotniczego Bruksela-Zaventem.

¹ Dyrektywa 2002/30 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 marca 2002 r. w sprawie ustanowienia zasad i procedur w odniesieniu do wprowadzenia ograniczeń odnoszących się do poziomu hałasu w portach lotniczych Wspólnoty (Dz.U. L 85, s. 40, polskie wydanie specjalne: Rozdział 07 Tom 006 s. 96 – 102).

Przede wszystkim, w przedstawionej dzisiaj opinii, rzecznik generalny Pedro Cruz Villalón stanął na stanowisku, iż „ograniczenie działalności” stanowi środek o charakterze zakazu całkowitego lub czasowego, ustanowiony uprzednio i na podstawie obiektywnych kryteriów, który wyraźnie uniemożliwia, a nie – jedynie utrudnia czy też czyni mniej atrakcyjnym, dostęp samolotu cywilnego do portu lotniczego w Unii Europejskiej.

Rzecznik generalny wyjaśnił ponadto, że ograniczenia działalności stanowią szczególnego rodzaju zakazy ustanowione w ramach polityki transportowej. Ograniczenia te współistnieją zatem z innymi przepisami krajowymi dotyczącymi środowiska naturalnego.

Na tej podstawie P. Cruz Villalón wyciągnął wniosek, że belgijskie regionalne uregulowanie karne stanowiące podstawę do wymierzania grzywien za przekraczanie na obszarach sąsiadujących z portem lotniczym określonych maksymalnych poziomów hałasu mierzonych na powierzchni ziemi, **nie jest objęte zakresem stosowania dyrektywy 2002/30 ze względu na to, iż nie stanowi „ograniczenia działalności”**. W szczególności, rozpatrywany przepis przyjęty przez region stołeczny Bruksela nie zakazuje *ex ante*, całkowicie lub czasowo, dostępu do portu lotniczego Bruksela-Zawentem, lecz zabrania przekraczania określonych poziomów hałasu. Zgodnie z tym przepisem regionalnym nic nie stoi zatem na przeszkodzie temu, aby samolot mógł lądować i startować we wspomnianym porcie lotniczym, a prawnym skutkiem przekroczenia ustalonych przez ten przepis ograniczeń jest kara, a nie – zakaz dostępu. Ten przepis regionalny nie został ponadto przyjęty w ramach prowadzenia polityki transportowej, nie został też zatwierdzony, ani nie jest stosowany przez organy właściwe w tej dziedzinie z tego względu, że stanowi on część uregulowania z zakresu ochrony środowiska, do uchwalania którego regiony belgijskie posiadają konstytucyjnie przyznane kompetencje.

W drugiej kolejności rzecznik generalny stwierdził, że przepis krajowy taki jak ten przyjęty przez region stołeczny Bruksela, który nie stanowi ograniczenia działalności i wykorzystuje jako kryterium pomiaru hałasu jego poziom na powierzchni ziemi, nie jest sprzeczny z dyrektywą 2002/30, która przyjmuje kryterium pomiaru hałasu powodowanego przez samoloty u źródła. W opinii P. Cruza Villalóna dyrektywa 2002/30 nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania przepisów z zakresu ochrony środowiska, które wpływają w sposób pośredni na harmonizowane przez dyrektywę przepisy dotyczące lotnictwa cywilnego.

W zakresie dotyczącym tej kwestii rzecznik generalny zauważył po pierwsze, że **dyrektywa 2002/30 ma charakter sektorowy ze względu na to, iż musi ograniczać się wyłącznie do przyjmowania, regulowania i wyłączenia „ograniczeń działalności”**.

Po drugie, P. Cruz Villalón przypomniał, że **Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej przyznaje prawo podstawowe do poszanowania życia prywatnego, rodzinnego i domu, a także przyznaje wyraźnie prawo do ochrony środowiska naturalnego**. Rzecznik generalny wskazał ponadto, że Europejski Trybunał Praw Człowieka nie tylko uznawał wielokrotnie w swym orzecznictwie, iż nadmierny hałas stanowi część środowiska naturalnego, lecz także przyznał, że hałas powodowany przez samoloty uzasadnia przyjęcie przez państwa aktywnych środków ochronnych, a czasem wręcz czyni to przyjęcie koniecznym.

Biorąc więc pod uwagę, że wykładnia dokonana przez Europejski Trybunał Praw Człowieka jest wiążąca dla Unii Europejskiej i musi być uwzględniana przez jej Trybunał Sprawiedliwości, rzecznik generalny stanął na stanowisku, że **dyrektywa 2002/30 umożliwia przyjęcie środków walki z hałasem w portach lotniczych odmiennych od tych wyraźnie przewidzianych w tej dyrektywie. W przeciwnym przypadku doszłoby bowiem do paraliżu prowadzonej przez państwa walki z nadmiernym hałasem poprzez pozbawienie tych państw wszelkiego marginesu swobody w realizacji prowadzonej przez nie polityki z zakresu ochrony środowiska, a także urbanistycznej i zdrowotnej.**

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793